

J.nr. BLST-700-00006

Den 15. maj 2009

Miljøministerens svar på spørgsmål nr. 5 ad L 190 - forslag til lov om ændring af råstofloven (Ophævelse af fartøjsgodkendelsesordningen og modernisering af efterforsknings- og indvindingstilladelser på havet m.v.) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål 5

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 23. april 2009 fra Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere, jf. L 190 - bilag 5.

Svar

Da spørgsmålet omhandler den danske konkurrencelov og EU-konkurrenceret, har jeg oversendt spørgsmålet til økonomi- og erhvervsministeren. Konkurrencestyrelsen har oplyst følgende:

"Henvendelsen fra Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere giver anledning til at understrege, at en eneretslængde bør fastsættes på baggrund af en samlet vurdering af konkurrencehensynet på markedet, det forventede investerings- og omkostningsniveau samt hensynet til forsynings sikkerheden.

Vedrørende den gældende eneretsperiode på 10 år har Kommissionen, i sin åbningskrivelse af 18. oktober 2006, bl.a. udtalt:

"Råstoflovens § 19 og § 20, stk. 2, og den dermed forbundne forvaltningspraksis kan forventes at begrænse den frie udveksling af tjenesteydelser i medfør af EF-traktatens artikel 49.

...

Hvad angår § 20, stk. 2, i råstofloven, er der ingen miljømæssige eller forsynings sikkerhedsmæssige grunde til at udstede efterforskningsstilladelser for perioder på op til 10 år med tilhørende fortrinsstilling ved senere ansøgning om indvindingstilladelse.

...

3. Konklusion

Kommissionen for Det Europæiske Fællesskab er derfor af den opfattelse, at Kongeriget Danmark ved at vedtage og bibeholde § 19 og § 20, stk. 2, i Lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 569 af 30. juni 1997, og den dermed forbundne forvaltningspraksis har tilsidesat sine forpligtelser efter EF-traktatens artikel 49.”

EU-Kommissionen vurderer legitimiteten af varigheden af enerettigheder ud fra en proportionalitetsbetragtning, hvor man på den ene side har hensynet til forsyningssikkerheden og miljøet, på den anden side hensynet til den fri bevægelighed.

Det kan desuden oplyses, at det i forbindelse med et offentligt indkøb gælder, at kontrakter efter Konkurrencestyrelsens opfattelse normalt ikke bør have en varighed på mere end 3-5 år, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Eksempelvis fastsætter EU's udbudsdirektiv en maksimal kontraktslængde for rammeaftaler på 4 år.

Endvidere har Konkurrencerådet, i en henvendelse til miljøministeren af 22. juni 2005, bl.a. udtalt:

”... at bestemmelsen i råstoflovens § 20, stk. 2, om muligheden for at opnå eneret til indvinding af råstoffer fra havbunden er omfattet af konkurrencelovens § 2, stk. 2, og kan have skadelige virkninger for konkurrencen.”

Fordelen ved at eneretsoperatøren tildeles en kort eneretsperiode er, at andre aktører ikke udelukkes i uproportionalt lang tid. Markedsaktørerne vil dermed fortsat have incitament til at forbedre produktivitet og ydeevne for på sigt at få adgang til eneretsområdet. En eneretsperiode skal på den anden side have en sådan længde, at auktionsomkostningerne ikke bliver for store, og virksomhedernes investeringslyst ikke hæmmes som følge af for stor usikkerhed ved at foretage investeringen.

Lovforslaget findes at være udtryk for en fornuftig og pragmatisk løsning, hvor eneretslængden til enhver tid fastlægges konkret på baggrund af konkurrencehensynet på markedet, det forventede investerings- og omkostningsniveau, hensynet til forsyningssikkerheden samt hensynet til den fri bevægelighed. Konkurrencestyrelsen er ikke – sml. også Kommissionens åbningsskrivelse – bekendt med forhold, der generelt begrundet en eneret på længere end 5 år. Der er imidlertid med lovforslaget givet mulighed for, at der kan meddeles eneretslængder på mere end 5 år, hvis særlige forhold gør sig gældende.”